

Sygn. akt I C 1152/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Andrzej Józefowski

Protokolant Małgorzata Sypek

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2014 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.

o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji

I. zwalnia od egzekucji ruchomości – samochód F. (...)o numerze (...), nr VIN (...)i samochód V. (...), nr VIN (...)zajęte w dniu 20 czerwca 2013r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku (...)w sprawie egzekucyjnej sygn. akt (...)

z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o.w W.przeciwko dłużnikowi (...)Sp. z o.o.w Ł.;

II. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o.w W.na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł.kwotę 1 250zł (jeden tysiąc dwieście pięćdziesiąt złotych), tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...)Spółka z o.o. w Ł.domagała się zwolnienia spod egzekucji zajętych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku (...)w dniu 20 czerwca 2013 roku ruchomości w postaci samochodu F. (...): (...)oraz SAMOCHODU V. (...): (...)będących własnością strony powodowej, w trakcie prowadzenia postępowania egzekucyjnego o sygnaturze akt (...).

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że w dniu 20 czerwca 2013 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku (...) prowadząc postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) Sp. z o.o.w W.przeciwko dłużnikowi (...)Sp. z o.o. dokonał zajęcia ruchomości w postaci samochodu F. (...): (...)oraz SAMOCHODU V. (...): (...).

W dniu zajęcia przedmiotowych ruchomości, były one własnością strony powodowej, o czym strona powodowa poinformowała telefonicznie dokonującego czynności komornika. Zajęte ruchomości zostały nabyte przez stronę powodową w dniu 31.10.2012 roku.

Stosownie do treści art. 845 § 2 k.p.c. zająć można ruchomości dłużnika będące bądź w jego władaniu, bądź we władaniu samego wierzyciela, który do nich skierował egzekucję. Ruchomości dłużnika, będące we władaniu osoby trzeciej można zająć tylko wówczas, gdy osoba ta zgadza się na ich zajęcie albo przyznaje, że stanowią one własność dłużnika. W przedmiotowej sprawie nie zaistniała żadna z przesłanek wymienionych w art. 845 § 2 k.p.c.

Strona powodowa podniosła, iż dłużna spółka (...)Sp. z o.o. nie prowadzi i nigdy nie prowadziła działalności pod adresem w Ł.przy ul. (...) - znajduje się tam jedynie biuro rachunkowe prowadzące księgowość dłużnej spółki. Nieruchomość ta stanowi własność G. M.. Tym samym organ egzekucyjny w żaden sposób nie mógł stwierdzić, iż

zajęte ruchomości w jakikolwiek sposób pozostawały we władaniu dłużnika. Obecna przy czynności M. A.w sposób jednoznaczny wskazała, iż zajęte ruchomości nie stanowią własności dłużnej Spółki, fakt ten potwierdził również w rozmowie telefonicznej przedstawiciel właściciela ruchomości (spółki (...) Sp. z o.o.) wymienionych w pkt. 1-2 protokołu zajęcia -G. M.. Jak wynika z załączonego do protokołu zajęcia protokołu z czynności organ egzekucyjny dysponował wyłącznie informacja z (...)z lutego 2013 r., z której wynikało, iż dłużna Spółka jest właścicielem ruchomości wymienionych w pkt 1-2 protokołu.

Pomimo braku przesłanek wynikających z art. 845 § 2 k.p.c, organ egzekucyjny dokonał zajęcia przedmiotowych ruchomości w żaden sposób nie weryfikując informacji dotyczących ich aktualnego stanu własności, a ponadto dokonał zajęcia ruchomości wymienionych w pkt. 3-4 protokołu, co do których nie posiadał żadnej informacji odnośnie własności. Biorąc pod uwagę wyżej opisane okoliczności jednoznaczny jest, iż komornik dokonał zajęcia nie tylko z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa, ale także nie zachowując przy czynności należytej staranności i rzetelności.

Zdaniem strony powodowej Komornik, łamiąc obowiązujące przepisy, nie powiadomił formalnie powoda jako osoby trzeciej w postępowaniu egzekucyjnym o zajęciu ruchomości. Jednakże powód mając świadomość zajęcia w dniu 24 czerwca 2013 roku wezwał pozwanego do zwolnienia od egzekucji należących do niego ruchomości i przedstawił pozwanemu dokumentację poświadczającą własność zajętych ruchomości.

Strona pozwana (...) Spółka z o.o.z siedzibą w W.wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, nieważność umowy pomiędzy dłużnikiem (...)Sp. z o.o, a powodem przed datą zajęcia pojazdu przez Komornika tj. przed 20 czerwca 2013 r.

W ocenie strony pozwanej dokumenty w postaci faktur VAT : nr (...)i rejestru zakupów VAT (...). a także wykazu środków trwałych za 2012 r., stanowią tylko dokumenty prywatne i zgodnie z art. 245 k.p.c. jako dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Z takimi dokumentami nie wiąże się domniemanie prawne, iż ich treść przedstawia rzeczywisty stan rzeczy. Dokument prywatny nie korzysta z domniemania prawdziwości zawartych w nim oświadczeń, a każda osoba mająca w tym interes prawny może twierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistemu (por. postanowienie SN z dnia 15 .04.1982r., III CRN 65/82. opubl. Lex Polonica nr 321180). Ocena charakteru dokumentów prywatnych prowadzi do wniosku, że Sąd może wyrokować także w oparciu o treść dokumentów prywatnych, ale jedynie w sytuacji, gdy ich treść nie została zaprzeczona w sporze przez stronę przeciwną lub gdy została potwierdzona innymi środkami dowodowymi.

Strona pozwana na podstawie art. 253 k.p.c. zaprzeczyła prawdziwości faktur VAT(...)przedłożonego przez powoda rejestru zakupów VAT (...)

r. , a także wykazu środków trwałych za 2012 r., w tym również w zakresie dat ich sporządzania i stwierdziła, że dokumenty te zostały antydatowane i wytworzone dla celów niniejszego postępowania w celu zniweczenia postępowania egzekucyjnego i usunięcia pojazdu spod egzekucji . Dodatkowo należy wskazać , iż rejestr zakupów VAT nie został przedłożony łącznie z odpowiednią deklaracją VAT posiadającą prezentatę Urzędu Skarbowego potwierdzającą jej przyjęcie przez ten Urząd - co mogłoby uprawdopodobnić wersję powoda, iż dokumenty księgowe zostały sporządzone we wskazanych w nich datach.

Strona pozwana podniosła, że skoro powód wskazuje , iż rzekomo pojazdy, których zwolnienia żąda w niniejszym procesie nabył w październiku 2012 r. to dlaczego do dnia ich zajęcia w czerwcu 2013 r. nie dokonał zgłoszenia w/w transakcji do właściwego urzędu zajmującego się rejestracją pojazdów?

Zdaniem strony pozwanej wszystkie te wątpliwości świadczą o fikcyjnym przeniesieniu pojazdu dokonany już po zajęciu przez komornika .

Strona pozwana zarzuciła nadto, iż Komornik Sądowy prowadząc postępowanie egzekucyjne, wobec niemożności przeprowadzenia egzekucji z innych składników majątku (...)Sp. z o.o. przystąpił do czynności terenowych pod adresem faktycznej siedziby dłużnika - tj. Ł.ul. (...) (...). Powyższy adres dłużnik wskazywał w pismach procesowych jako adres do doręczeń w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu Wydział X Gospodarczy, sygn. akt(...).

Strona pozwana wskazała dodatkowo, że powód nie załączył do pozwu dowodu rejestracyjnego pojazdu zawierającego datę zgłoszenia przerejestrowania pojazdu w Starostwie Powiatowym. Dłużnik podczas zajęcia nie okazał tego dowodu Komornikowi, a nawet umowy sprzedaży pojazdu oraz podał osobę rzekomo będącej właścicielem inną niż osoba powoda tzn. dłużnik i powód (w osobie prezesa Spółki) oświadczyli komornikowi, iż pojazdy stanowią własność osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą tj. G. M..

Strona pozwana złożyła ponadto zarzut w trybie art. 531 §1 k.c. nabycia pojazdów przez powoda z pokrzywdzeniem wierzyciela (pozwanego). Pozwany w związku z brakiem zapłaty ze strony (...)Sp. z o.o. w grudniu 2012 roku skierował do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pozew o zapłatę z weksła. Podstawą wypełnienia weksła były niezapłacone faktury VAT wystawione przez pozwanego za zakupione przez dłużnika towary w okresie kwiecień- listopad 2012 r. . Zadłużenie to wynikające z tychże faktur VAT zostało uznane przez dłużnika pismem 7 dnia 24.08.2012 r. Nie ulega więc żadnej wątpliwości, iż w chwili rzekomego rozporządzenia pojazdami 31.10.2012 r. dłużnik zdawał sobie sprawę, iż wyzbycie się pojazdów nastąpiło z pokrzywdzeniem wierzyciela (pozwanego). Zarówno w dłużnej spółce -(...)Sp. z o.o. jak i powodowej spółce - (...) Sp. z o.o. w chwili zawarcia rzekomej umowy sprzedaży pojazdów, współnikiem był G. M., który pełnił dodatkowo funkcję członka zarządu w powodowej spółce. Zatem nie ulega wątpliwości – według strony pozwanej - iż transakcja była dokonana pomiędzy osobami pozostającymi w bliskim stosunku (art. 527 § 1 k.c.) i w stałych stosunkach gospodarczych (art. 527 § 4 k.c.), które łączy osoba współnika G. M.- a wobec tego zarzut bezskuteczności czynności rozporządzenia pojazdami przez dłużnika jest uzasadniony. Zbycie pojazdów, których zwolnienia żąda powód nastąpiło z pokrzywdzeniem wierzyciela, co skutkuje z mocy prawa bezskutecznością takiego rozporządzenia .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 20 czerwca 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku (...) zajął m.in. samochód F. (...)nr rej. (...)VIN: (...)oraz samochód V. (...)nr rej. (...)VIN: (...). Zajęcia dokonano w miejscowości Ł.przy ulicy (...). Zajęcie dotyczyło egzekucji z wniosku wierzyciela (...) Spółka z o.o.w W.przeciwko (...)z o.o. w Ł.. W rozmowie telefonicznej z G. K.uzyskał informację , że zajęte wymienione wyżej pojazdy są jego własnością.

(dowód kopia protokołu z czynności z dnia 20 06 2013 r. k 5 , protokół zajęcia ruchomości k 4)

W październiku 2012 r. samochód V. (...) został sprzedany przez (...) z o.o. w Ł. na rzecz strony powodowej za kwotę 30 000 zł . Podobnie w październiku 2012 r. spółka (...) w Ł. sprzedała na rzecz strony powodowej samochód F. (...) za cenę 9000 zł brutto . Sprzedaż została udokumentowana w fakturami VAT nr (...) i uwidoczniona w rejestrze zakupów VAT . Pojazdy te zostały także wpisane do tabeli amortyzacyjnej za 2012 r.

(dowód : tabela amortyzacyjne k 11 , rejestr zakupów VAT k 10, faktury VAT nr (...) k 6 i 7 akt sprawy)

G. M. jest członkiem zarządu i współwłaścicielem strony powodowej . Był także współwłaścicielem i członkiem zarządu w Spółce (...) w Ł..

(dowód : odpisy z KRS k 14- 17, 61- 63)

Sąd zważył :

Zgodnie z art. 841 § 1 k.p.c. osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa.

Według art. 841 § 3 k.p.c. powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych

Wypadki naruszenia prawa mogące stanowić podstawę powództwa obejmują m. in. sytuacje, w których skierowano egzekucję do przedmiotu stanowiącego własność osoby trzeciej.

Nie ulega więc wątpliwości, że powództwo wyżej opisane znajduje całkowite usprawiedliwienie w sytuacji, gdy egzekucja została skierowana do przedmiotu stanowiącego własność osoby trzeciej. Istota problemu sprowadza się więc do sposobu wykazania prawa własności ruchomości, w szczególności w sytuacji, gdy ruchomością tą jest pojazd samochodowy.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że strona powodowa wystawiła faktury VAT z dnia 31.10.2012r. dokumentujące zakup od dłużnika samochodów zajętych przez komornika w toku czynności egzekucyjnych. Zakup tych samochodów został także uwidoczniony w rejestrze zakupów VAT oraz w tabeli amortyzacyjnej środków trwałych. Strona powodowa nie kwestionowała także, że nie dokonała zmiany w zakresie rejestracji pojazdów samochodowych podnosząc, że nie zamierzała wykorzystywać tych pojazdów w ruchu drogowym, przez co nie zabiegała o dokonanie zmian w dowodach rejestracyjnych. Dowód rejestracyjny nie przesądza jednak o prawie własności ruchomości.

W ocenie Sądu przedstawione przez stronę powodową dokumenty księgowe w postaci faktur VAT, rejestru zakupów i tabeli amortyzacyjnej są wystarczające do przyjęcia, że doszło do przeniesienia własności samochodów między dłużnikiem, a stroną powodową. Strona pozwana wyjaśniła w sposób przekonujący, że skoro dokumenty przesyłała do Urzędu Skarbowego za pośrednictwem poczty, to nie może dysponować prezentatami dowodzącymi złożenie faktur i rejestru zakupu. Strona pozwana podniosła, że umowa sprzedaży samochodów powinna być uznana przez Sąd za nieważną w stosunku do pozwanej ze względu na dokonanie tej czynności prawnej, z pokrzywdzeniem wierzycieli. W przekonaniu Sądu nie jest możliwe podnoszenie zarzutu o charakterze skargi paulińskiej w toku postępowania o zwolnienie spod egzekucji zajętej ruchomości. Strona pozwana winna wystąpić z odrębnym pozwem opartym o przepisy art. 527 k.c i po uzyskaniu orzeczenia ustalającego bezskuteczność czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela, mogłaby skutecznie w tym postępowaniu podnosić swoje uprawnienia do spornych ruchomości. Jeżeli jednak postępowanie ze skargi paulińskiej nie toczyło się, nie można uwzględnić zarzutu o tym charakterze w toku postępowania o zwolnienie spod egzekucji.

Należy także przypomnieć, że zakres postępowania dowodowego jest określany przez strony procesu cywilnego, a działanie przez Sąd z urzędu zostało ograniczone do zupełnie wyjątkowych sytuacji, które w tej sprawie nie mają miejsca. Dlatego też Sąd nie prowadził z urzędu dochodzeń w Urzędzie Skarbowym, czy zostały zgłoszone i zaewidencjonowane czynności sprzedaży spornych samochodów. Sąd nie znalazł podstaw do działania z urzędu do celu poszukiwania dokumentów, na poparcie twierdzeń pozwanej, w sytuacji, gdy strona pozwana działała przez profesjonalnego i doświadczonego w takich sprawach pełnomocnika.

Sąd podziela pogląd, wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000r., V CKN 175/00, OSP 2001 r./7–8/116, iż działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W uzasadnieniu powołanego orzeczenia wyrażono stanowisko, iż ani w toku postępowania dowodowego, ani po wyczerpaniu wniosków dowodowych stron, sąd nie ma obowiązku ustalania, czy sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia stosunku spornego i nieaktualny jest już nakaz uzupełniania z urzędu udzielanych przez strony wyjaśnień i przedstawianych przez nie dowodów jak i dokonywania oceny stopnia wyjaśnienia sprawy. Powołanie dowodu przez sąd z urzędu może być korzystne dla jednej ze stron, niekorzystne natomiast dla strony przeciwnej. Przestrzegając zasady równości stron, sąd musi, o ile chodzi o powoływanie dowodów, przestrzegać również zasady kontrydiktoryjności, stosownie do której strona może m.in. powoływać dowody i wypowiadać się co do dowodów powołanych przez przeciwnika (art. 210§1 kpc). Sąd powinien zatem przede wszystkim dbać o to, aby każda ze stron taką możliwość uzyskała. Działanie przez sąd z urzędu nie może prowadzić do zastępowania strony

w spełnieniu jej obowiązków i może mieć miejsce tylko w szczególnie wyjątkowych sytuacjach. Sąd nie dopatrył się podstaw do uznania za taką sytuacji stron w niniejszej sprawie.

Sąd także nie mógł wyrokować w przedmiotowej sprawie na podstawie przypuszczeń nie udowodnionych przez stronę pozwaną.

Skoro zajęcia dokonano dnia 20 06 2013 r. to termin do wniesienia pozwu z art. 841 § 3 k.p.c. został zachowany .

Z uwagi na to, że dłużnik nie zaprzeczał prawom strony powodowej do ruchomości zajętych przez komornika sądowego, nie wystąpiła konieczność wzywania go do udziału w sprawie w ramach tzw. współuczestnictwa koniecznego.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.